

GROTE OF SINT-LAURENSKERK ROTTERDAM

CANTATEDIENST

Palmzondag 2 april 2023

Eerste deel 10:30 uur

Tweede deel 13:30 uur

Johann Sebastian Bach

MATTHÄUS-PASSION

BWV 244

Livestream via www.laurensvoaal.nl

Bij de dienst

Palm- en Passiezondag

In de Kerk kennen we een voorbereidingstijd op het Hoogfeest van Pasen, de Veertigdagentijd. Een periode van inkeer en bezinning, door menigeen ook met enige vorm van vasten verbonden. Eigenlijk zijn het 46 dagen, maar er zitten zes zondagen in deze periode. De zondag, eerste dag van de week en dag van de Opstanding, is een feestdag; er wordt dan niet gevast.

Vandaag is het de zesde zondag van de Veertigdagentijd, de Palm- en Passiezondag. Het is de eerste dag van de Stille Week (of: Goede Week). Deze week is onderdeel van de Veertigdagentijd, maar heeft wel een eigen karakter: het lijden van Christus staat centraal. De Palm- en Passiezondag is een scharniermoment, het kent de dubbelheid van 'heden hosanna, morgen kruisigt Hem'.

Na de juichende intrede met palmtakken klinkt uit het Evangelie het hele passieverhaal. In de Laurenskerk mogen we ieder jaar dat indringende verhaal horen met de woorden en muziek van de Matthäus-Passion. De dubbelheid is ook te zien in de liturgische kleuren. De intrede is rood, de passie is paars.

Op uw stoel vindt u een palmtakje (buxus) dat u mee naar huis mag nemen. Daarbij een kaart met uitleg.

Wij hopen dat u geniet van de muziek en geraakt wordt door een prachtige Matthäus-Passion en wensen u een goede Stille Week en alvast een zalig Pasen.

Ds. Harold Schorren

Eerste deel

Orgelspel **O Mensch, bewein dein Sünde groß BWV 622**

J.S. Bach (1685-1750)

Wij gaan staan

Bemoediging Onze hulp in de Naam van de Heer,
Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Drempelgebed Heer onze God,
 Vergeef ons al wat wij misdeden,
 En laat ons weer in vrede leven,
 Door Christus onze Heer,
Amen.

Psalm 24

LvdK

b: J.W. Schulte Nordholt/J. Wit

m: Genève 1542/1543

4 Cantorij

Gij poorten, heft uw hoofd omhoog,
 aloude deur, maak wijd uw boog,
 laat uw verheven koning binnen.
 Wie is die vorst zo groot in eer,
 die sterke held? Het is de Heer,
 die alle macht kan overwinnen.

5 Allen

Gij poorten, heft uw hoofd omhoog,
 aloude deur, maak wijd uw boog,
 ruim baan voor de verheven koning.
 Wie is die vorst zo groot in kracht?
 Het hoofd van 's hemels legermacht!
 Hij komt, Hij maakt bij ons zijn woning.

*Onder het zingen van het lied komen de kinderen binnen met
 palmtakken en zij zullen in processie naar hun eigen ruimte gaan
 om palmpaasstokken te maken.*

Wij gaan zitten

Inleiding op de schriftlezing

Schriftlezing Mattheus 21, vers 1-11

Intocht in Jeruzalem

1 Toen ze Jeruzalem naderden en bij Betfage op de Olijfberg kwamen, stuurde Jezus er twee leerlingen op uit. 2 Zijn opdracht luidde: 'Ga naar het dorp dat daar ligt. Vrijwel direct zullen jullie er een ezelin zien, die daar vastgebonden staat met haar veulen.

Maak de dieren los en breng ze bij me. 3 En als iemand jullie iets vraagt, antwoord dan: “De Heer heeft ze nodig.” Dan zal men ze meteen meegeven.’ 4 Dit is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat gezegd is door de profeet: 5 ‘Zeg tegen Sion: “Kijk, je koning is in aantocht, hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier.”’ 6 De leerlingen gingen op weg en deden wat Jezus hun had opgedragen. 7 Ze brachten de ezelin en het veulen mee, legden er mantels op en lieten Jezus daarop plaatsnemen. 8 Vanuit de menigte spreidden velen hun mantels op de weg uit, anderen braken twijgen van de bomen en spreidden die uit op de weg. 9 De talloze mensen die voor hem uit liepen en achter hem aan kwamen, riepen luidkeels: ‘Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!’ 10 Toen hij Jeruzalem binnenging, raakte de hele stad in rep en roer. ‘Wie is die man?’ wilde men weten. 11 Uit de menigte werd geantwoord: ‘Dat is Jezus, de profeet uit Nazaret in Galilea.’

Vertaling: Nieuwe Bijbelvertaling

Wisseling stola

Inzaming der gaven

Wat u nu geeft is bestemd voor de kerkvoogdij en diakonie. Wat u straks in de collecte bij de uitgang geeft, is bestemd voor de financiering van de kosten die aan de uitvoering van deze Matthäus-Passion zijn verbonden (zie pagina 15 van deze liturgie).

Lied Gezang 173 LvdK

1 Gemeente

Alles wat over ons geschreven is

LvdK Gezang 173

m: F.A. Mehrtens
t: W. Barnard

1. Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,
al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

2 Cantorij

Gods schepping die voor ons gesloten bleef
ontsluit Gij weer, Gij opent onze harten,
die Zoon van David zijt en Man van Smarte,
Koning der Joden die de dood verdreef.

3 Gemeente

Jezus, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken.
Gij gaat vooraan, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

4 Cantorij

Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan U, o Heer, ontleent het brood zijn leven,
ons is een lofzang in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.

5 Allen

Dit is uw opgang naar Jeruzalem
waar Gij uw vrede stelt voor onze ogen,
vrede aan allen die uw naam verhogen:
heden hosanna, morgen kruisigt Hem!

Passiemuziek Matthäus-Passion BWV 244 deel I J.S. Bach (1685-1750)

Omdat deze passiemuziek wordt uitgevoerd in het kader van de liturgie, wordt de gemeente uitgenodigd enkele koralen mee te zingen (voor wie dat wil meerstemmig). In het eerste deel betreft het de koralen **16** en **31** (zie pagina 6 en 7 van deze liturgie).

Koraal no. 16 **Ich bin's, ich sollte büßen.** wordt voorafgegaan door de woorden: Und sie wurden sehr betrübt, und huben an, ein Jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm: 'Herr, bin ich's?'

Koraal no. 31 **Was mein Gott will, das gseh allzeit.** wordt voorafgegaan door de woorden: 'Mein Vater, ist's nicht möglich daß dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille'

Tijdens de onderbreking tussen het eerste en het tweede deel kunt u een informatiestand van Laurens Vocaal bezoeken. Daar kunt u informatie krijgen over onze koren, 'Vriend' worden en cantorijleden en bestuursleden ontmoeten.

Ook zijn er boekjes van Barend Schuurman met de complete tekst en vertaling verkrijgbaar (ook vooraf de cantatedienst) voor € 3,50.

Rondom in de kerk is er gelegenheid koffie, soep en broodjes te nuttigen.

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion
Nr.16

Sopran
Alt
Tenor
Baß

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

Ich bin's, ich soll - te bü - ßen, an Hän - den und an Fü - ßen ge -

5

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

8 bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

bun - den in der Höll'. Die Gei - ßeln und die Ban - den und

9

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel!

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel!

8 was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel!

was du aus - ge - stan - den, das hat ver - die - net mei - ne Seel!

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion

Nr.31

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

8

Was mein Gott will, das g'scheh all-zeit, sein Will der ist der be - ste;
zu hel - fen den'n er ist be - reit, die an ihn gläu - ben fe - ste;

5

er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer

8

er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer
er hilft aus Not, der from-me Gott, und züch - ti - get mit Ma - ßen. Wer

9

Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den wird er nicht ver - las - sen.
Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den wird er nicht ver - las - sen.
Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver - las - sen.
Gott ver - traut, fest auf ihn baut, den will er nicht ver - las - sen.

Tweede deel

Orgelspel **O Lamm Gottes, onschuldig BWV 618** **J.S. Bach (1685-1750)**

Schriftlezing Jesaja 50, vers 4-10

Vertrouwen op de Heer die helpt

4 God, de Heer, gaf mij een vaardige tong,
waarmee ik de moedeloze kan opbeuren.
Elke ochtend wekt hij mijn oor,
zodat het toegerust is om aandachtig te horen.

5 God, de Heer, heeft mijn oren geopend
en ik heb geen verzet geboden,
ik ben niet teruggedeinsd.

6 Ik heb mijn rug blootgesteld aan mijn folteraars,
wie mij de baard uittrokken, bood ik mijn wangen aan.
Ik heb mijn gezicht niet verborgen
toen ze mij beschimpten en bespuwden.

7 God, de Heer, zal mij helpen,
daarom word ik niet gekwetst
en is mijn gezicht zo onbewogen als een rots,
want ik weet dat ik niet beschaamd zal staan.

8 Hij die mij recht verschaft is nabij.
Wie durft tegen mij een geding aan te spannen?
Laten we samen voor het gerecht verschijnen.
Wie is mijn tegenstander in deze zaak?
Laat hij mij tegemoet treden.

9 God, de Heer, zal mij helpen –
wie zal mij dan veroordelen?
Mijn belagers vallen uiteen als een kledingstuk,
als een gewaad dat ten prooi is aan de motten.

10 Wie van jullie heeft ontzag voor de Heer?
Wie luistert naar de stem van zijn dienaar?
Hij die door de duisternis gaat
en geen licht meer ziet,
en die dan vertrouwt op de naam van de Heer
en vertrouwen stelt in zijn God.

Vertaling: Nieuwe Bijbelvertaling

1 Cantorij**Naam van Jezus die ten dode**

LvdK Gezang 97

m: G. de Marez Oyens

t: W. Barnard

1. Naam van Je - zus die ten do - de
 op het hout ge - schre - ven zijt,
 vreem - de ko - ning van de Jo - den
 die ten spot ver - he - ven zijt,
 vor - ste - lijk hebt Gij ge - stre - den
 om de vre - de
 tot in al - le eeu - wig - heid.

2 Gemeente

Zoon van God en zoon van David,
 priester zonder waardigheid
 die ten dienste van de slaven
 als een slaaf op aarde zijt,
 aan de mens gelijk geworden
 ja gestorven
 voor ons aller zaligheid,

3 Allen

alle leven moet zich buigen,
 voor U buigen mettertijd,
 al wat stem heeft zal getuigen
 dat Gij Algebieder zijt,
 God heeft U een naam gegeven
 hoog verheven
 boven alle namen uit.

Omdat deze passiemuziek wordt uitgevoerd in het kader van de liturgie, wordt de gemeente uitgenodigd enkele koralen mee te zingen (voor wie dat wil meerstemmig). In het tweede deel betreft het de koralen **44** en **53** (zie pagina 11 en 12 van deze liturgie).

Koraal no. 44 **Wer hat dich so geschlagen?** wordt voorafgegaan door de woorden: 'Weissage uns Christe, wer ist's der dich schlug?'.

Koraal no. 53 **Befiehl du deine Wege.** wordt voorafgegaan door de woorden: 'Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, daß sich auch der Landpfleger sehr verwunderte'.

Gebeden

Stil gebed

Onze Vader

Wij gaan staan

Zending en zegen

Aan deze dienst werkten mee

William Knight *tenor (Evangelist)*
Berend Eijkhout *bas (Christus)*
Martha Bosch *sopraan*
Minho Jeong *countertenor*
Adrian Fenandes *tenor*
Johan Vermeer *bas*

Kinder- en Jeugdkoor 'Young Voices' (*dirigente Carla Veeningen*)
Laurensorkest
Laurensantorij
Hayo Boerema *organist*
Wiecher Mandemaker *dirigent*
Ds. Harold Schorren *voorganger*

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion

Nr.44

Sopran
 Alt
 Tenor
 Baß

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

8 Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

Wer hat dich so ge - schla - gen, mein Heil, und dich mit

4

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

8 Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

Pla - gen so ü - bel zu - ge - richt? Du bist ja nicht ein Sün - der, wie

9

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

8 wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

wir und un - sre Kin - der, von Mis - se - ta - ten weißt du nicht.

Johann Sebastian Bach: Matthäus-Passion
Nr.53

Sopran
Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Alt
Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Tenor
8 Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

Baß
Be - fühl du dei - ne We - ge und was dein Her - ze kränkt
der al - ler - treu - sten Pfl - ge dess, der den Him - mel lenkt;

9
der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und
der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und
8 der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und
der Wol - ken, Luft und Win - den gibt We - ge, Lauf und

12
Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.
Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.
8 Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.
Bahn, der wird auch We - ge fin - den, da dein Fuß ge - hen kann.

Laurensorkest

Orkest I

Paul Medeiros (CM)
Dmitry Ivanov
Lena ter Schegget

Dagmar Blanken
Marijke Schaap
Hadewych de Vos

Jurriaan Klapwijk
Sylvain Dessane

Anne-Linde Visser

Jesse Feves

Matteo Costanzi
Ivan Cheng

Imre Rolleman
Tirza Leenman

Casper van Nugteren

Gabriele Wahl
Hilde de Wolf

Anne-Linde Visser

Arjen Leistra

Orkest II

viool I

Evelien Jaspers (CM)
Rasa Kumsare
Marta Lemanska

viool II

Svetlana Pilipenko
Natália Riberio
Suzanne Overvoorde

altviool

Hara van Amersfoort
Lidwine Dam

cello

Mariëlle Rijkaart

contrabas

Harke Wiersma

hobo

Maria Nikolic
Victoria Torres Restrepo

dwarsfluit

Willeke van Rooijen
Christine van Rooijen

fagot

blokfluit

gamba

orgelcontinuo

Laurenscantorij

Koor I

Sopraan

Marna Bakker
Jorine Boekhout-Kortleven
Mariko Eto-Higuchi
Lisa Korthals Altes
Margreet Temme

Alt

Femke van Driel
Marjolein Jongh
Hanna de Jongste-Mosterdijk
Hanna Kiewiet
Laurens de Otter
Leonie van der Sleen
Mariona Vilalta

Tenor

Olaf van der Aart
Ferrie Bierling
Jasper Eenhoorn
Jesse Koning
Luigi Orsini
Matthijs van Wijhe

Bas

Jildert Denneman
Jan Korteweg
Dennis Kroeze
Guyon Mingelen
Ron Remmerswaal

Koor II

Sopraan

Hanna Aïlane
Gertine Hoefnagel
Mirjam van den Hoek
Jeong Joo Lee
Eva Meijboom
Daniëlle Stolk

Alt

Joanne Endedijk
Christine de Graaf-Kruit
Marije Koelman-van Dijk
Janneke van der Linden
Eduarne Ruiz Garcia
Vera Tolk

Tenor

Michael Aletrino
Hayo Boerema
Christiaan Cooman
Bart Jan Top
Gijsbert Westland

Bas

Bart Blik
Ernstjan Cooman
Simon Dubbeld
Thomas Hoogenboezem
Hans Koolmees
Jeroen Tolk

Vrienden van Laurens Vocaal

De Vrienden van Laurens Vocaal vormen een onmisbare morele en financiële steun voor de koren. Zij maken onze activiteiten niet alleen mogelijk, maar voegen daaraan ook waarde toe. Mogen wij ook op uw steun rekenen?

Wanneer u Vriend wordt, dan sluit u zich aan bij anderen die willen bijdragen aan:

- talentontwikkeling van jonge zangers en instrumentalisten
- het waarborgen van de Rotterdamse Bachtraditie
- een hoogwaardig aanbod van klassiek koorrepertoire van de 15e tot 21e eeuw

Als Vriend wordt u op de hoogte gehouden van al onze activiteiten en krijgt u zo nu en dan extra voordeel bij concerten.

Kom even langs bij de infostand en meld u aan als Vriend. Dat kan ook via www.laurensvocaal.nl of vrienden@laurensvocaal.nl.

Wij stellen uw betrokkenheid zeer op prijs!

Jan Korteweg, vriendenbeheer en cantorijlid
Gerda Ruiters, zakelijk leider

Mededelingen

De jaarlijkse uitvoering van Bachs Matthäus-Passion wordt gehouden in het kader van de serie cantatediensten. Omdat het een kerkdienst is, is de toegang vrij. Niettemin zal iedereen begrijpen dat er veel geld binnen moet komen om deze uitvoering te kunnen financieren. De kosten bedragen ca. **€ 33.000,-**.

De financiering gebeurt onder meer met de opbrengsten van de collecte bij de uitgang na afloop van beide delen en de opbrengst van de adoptiestoelen. We hebben berekend dat we uit de kosten komen wanneer ieder per persoon gemiddeld een bijdrage van (**minimaal**) € 20,- in de collecte bij de uitgang geeft. We realiseren ons ook goed dat niet iedereen in de gelegenheid is dit bedrag te geven. We hopen dat dat door anderen weer wordt gecompenseerd en dat iedereen naar vermogen een bijdrage wil leveren.

Naast de collecte bij de uitgang bestaat de mogelijkheid uw bijdrage over te maken. Dat kan op IBAN nummer NL93 ABNA 0640 7556 66 t.n.v.

Laurens Vocaal onder vermelding van '**Matthäus-Passion 2023**'.

U kunt nu ook direct geven via Tikkie. Zo werkt het: Open de camera-app van uw mobiele telefoon (of gebruik uw Tikkie-app of QT-scanner). Richt uw camera op de QR-code op de volgende bladzijde. De code wordt automatisch gescand.

De Stichting Laurens Vocaal is een culturele ANBI.

Hartelijk dank voor uw royale bijdrage!

Volgende Cantatedienst**zondag 21 mei 2023, 19:00 uur****Johann Sebastian Bach (1685-1750)**

Himmelfahrtsoratorium BWV 11

Elise van Es *sopraan*

Laurensorkest

Adrian Fernandes *tenor*

Laurenscontorij

Mattijs van de Woerd *bas*Hayo Boerema *organist*ds. Harold Schorren *voorganger*Wiecher Mandemaker *dirigent***Programma Paasweek Laurenskerk****maandag 3 april, 19:30 uur**

Passie-vespers

zaterdag 8 april, 22:30 uur

Paaswake

donderdag 6 april, 19:30 uur

Witte Donderdag MKOG

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent***donderdag 6 april, 21:30 uur**

Witte Donderdag LP

zondag 9 april, 06:30 uur

Dageraadsviering

vrijdag 7 april, 14:30 uur

Kruisweg

zondag 9 april, 10:30 uur

Paasmorgen

vrijdag 7 april, 19:30 uur

Avondwake

Laurenscontorij

Wiecher Mandemaker *dirigent*

Laurenscontorij

zondag 9 april, 19:00 uurWiecher Mandemaker *dirigent*

Gregoriaanse vespers

ds Harold Schorren *voorganger*

Zie voor meer info en diensten:

ds Joas van der Schoot *voorganger*www.kerkenindelaurens.nlHayo Boerema *organist***Stichting Laurens Vocaal Rotterdam**

Postbus 21264

3001 AG Rotterdam

NL93 ABNA 0640 7556 66

www.laurensvocaal.nlinfo@laurensvocaal.nl